

===== Persbericht =====

September 2024,

Compassion 'Palliatieve zorg bij COPD': implementatie in twee ziekenhuisregio's

In de afgelopen jaren is veel ingezet op het ontwikkelen en verder brengen van de interventie Compassion. Dit initiatief van Long Alliantie Nederland (LAN) is gericht op de verbetering van de palliatieve zorg voor mensen met ernstige COPD en hun naasten. Franciscus Gasthuis & Vlieland en Maastricht UMC starten dit najaar de implementatie van Compassion binnen hun regio. Zij maken hiervoor gebruik van de ZonMw stimuleringssubsidie 'Implementeren in de palliatieve zorg'. Op 18 september organiseert Long Alliantie Nederland voor hen de startbijeenkomst ter voorbereiding op de implementatie van Compassion.

De interventie Compassion is een werkwijze gericht op het verbeteren van palliatieve zorg voor mensen met COPD door integratie van tijdige en passende palliatieve zorg in de gebruikelijke COPD-zorg. De implementatie van Compassion levert bij mensen met COPD onder andere tijdige identificatie van de palliatieve fase op en draagt bij aan zorg die aansluit bij de wensen en behoeften van patiënt met COPD en naasten. De ZonMw stimuleringssubsidie stelt het bieden van passende zorg en het verbeteren van de samenwerking tussen zorgverleners centraal. De volgende twee projecten gaan nu van start:

Franciscus Gasthuis & Vlieland: Transmurale samenwerking voor patiënten met COPD

Afdeling Longgeneeskunde van het Franciscus Gasthuis & Vlieland heeft sinds 2022 een zorgpad 'Palliatieve zorg voor COPD patiënten'. Binnen dit zorgpad voeren zij proactieve zorgplanningsgesprekken met patiënten met ernstige COPD. Deze gesprekken vinden nu alleen nog maar in het ziekenhuis plaats, maar de wens is om dit verder te brengen door onder andere transmurale samenwerkingsafspraken te maken met zorgverleners uit eerste lijn. Met de implementatie van Compassion hopen ze vooral goede palliatieve zorg toegankelijker te maken voor patiënten met en hun naasten, zodat zij tijdig en op een passende manier zorg ontvangen. Naast het verbeteren van kwaliteit van leven, verwachten zij ook dat de zorg meer recht doet aan de wensen en behoeften van de patiënt en naasten. Het verder uitbouwen van dit zorgpad zorgt ook voor meer bekendheid van palliatieve zorg.

Projectleider is Monique van Meggelen, verpleegkundig specialist longgeneeskunde.

Maastricht UMC: Passende palliatieve zorg voor COPD-patiënten

Naast goed symptoommanagement is het voor patiënten met COPD en hun naasten belangrijk om tijdig gesprekken te voeren over zorgen en wensen rond het leven en levenseinde. In het Maastricht UMC is proactieve zorgplanning nog onvoldoende ingebed. Met de implementatie van Compassion willen ze symptoommanagement, proactieve zorg en samenwerking tussen betrokken zorgprofessionals binnen en buiten het ziekenhuis verbeteren.

Projectleider is Franca Warmenhoven, onderzoeker.

Interventie Compassion

Elk jaar overlijden zo'n 7.000 mensen primair aan COPD. Mensen met (ver)gevorderde COPD hebben een hoge symptoomlast, met name kortademigheid, vermoeidheid, angst en depressie. Veel symptomen krijgen nog onvoldoende aandacht, waardoor kwaliteit van leven van patiënten met ernstige COPD laag is. Daarnaast spreken slechts weinig patiënten met hun zorgverleners over hun wensen en behoeften over de zorg en het levenseinde. Als dit wel gebeurt, is dit vaak in een acute situatie en pas in een laat stadium.

Compassion, bestempeld als 'Kansrijk project', heeft al een grote bijdrage geleverd aan het verbeteren van palliatieve zorg voor patiënten met ernstige COPD en hun naasten. De interventie bestaat uit 6

onderdelen: identificatie van de palliatieve fase bij COPD, proactieve zorgplanning, assessment palliatieve zorgbehoefte bij COPD, symptommanagement (bijvoorbeeld dyspneumanagement), coördinatie en continuïteit tussen 1^e, 2^e en 3^e lijns-zorg, stervensfase en nazorg. Dit project is bedoeld voor iedere zorgprofessional verantwoordelijk voor zorg, behandeling en/of ondersteuning van mensen met ernstige COPD en hun naasten.

Gedurende het Compassion-project hebben vele samenwerkingspartners en andere stakeholders bijgedragen aan het ontwikkelen van kennis, handvatten en hulpmiddelen om zo bij de behoeften van de praktijk aan te sluiten. Dit resulteerde onder meer in de online toolbox 'Passende palliatieve zorg bij COPD' en het 'Blended Learning Programma Palliatieve zorg bij COPD'. Zo zijn vertegenwoordigers van onder andere beroepsverenigingen V&VN, NAVALT, CAHAG en PalHAG nauw betrokken geweest. Projectleider is Els Verschuur, senior projectleider Compassion-Palliatieve zorg bij COPD.

Start en samenwerking

Het ZonMw-programma Palliatie II heeft als doel de kwaliteit van leven voor mensen die ongeneeslijk ziek zijn en hun naasten te behouden of te verbeteren. ZonMw en de coöperatie Palliatieve Zorg Nederland (PZNL) bundelen met het Nationaal Programma Palliatieve Zorg II hun krachten om zorgorganisaties te hierbij ondersteunen. De stimuleringssubsidie 'Implementeren in de palliatieve zorg' is hier een voorbeeld van.

Op woensdag 18 september organiseert Long Alliantie Nederland een startbijeenkomst voor de projectleiders, docenten en/of procesbegeleiders van het Franciscus Gasthuis & Vlietland en Maastricht UMC ter voorbereiding op het organiseren en uitvoeren van het Blended Learning Programma-training en implementatie van Compassion.

===== Einde Persbericht =====

Meer informatie:

Long Alliantie Nederland (LAN)

Els Verschuur, senior projectleider Compassion-Palliatieve zorg bij COPD, verschuur@longalliantie.nl

Online toolbox: <https://palliatievezorgcopd.nl/>

ZonMw Palliatieve Zorg

Lees hoe de zorgorganisaties Compassion gaan implementeren:

<https://bit.ly/4dUz6Tx>

Stichting Palliatieve Zorg Nederland (PZNL)

[Compassion - Palliaweb](#)